

Begin 2013 is de NTA 9065 “Meten en rekenen geur” gepubliceerd. Hiermee werd eindelijk het document uit 1994 geactualiseerd. In de NTA is een betere beschrijving gegeven van de huidige stand van het uitvoeren van geuronderzoeken. Over een aantal punten is lang en uitgebreid gediscussieerd in de begeleidingsgroep. Voorbeelden hiervan zijn de onzekerheidsmarges van geurmetingen en de nieuwe naam voor de (onveranderde) eenheid voor geur. Maar vooral over het gebruik van hogere percentielen is veel gesproken. Niet alleen in de begeleidingsgroep van de NTA 9065 maar ook in die van de gelijkertijd opererende begeleidingsgroep van de Handleiding geur “Handleiding geur: bepalen van het aanvaardbaar hinderniveau van industrie en bedrijven (niet veehouderijen)” is veel over dit onderwerp gesproken.

Naar aanleiding hiervan hebben Hans en Jos bijdragen aan een workshop gegeven op het geurcongres van afgelopen februari in Deventer. Net als in de begeleidingsgroepen bleek de discussie over de (on)betrouwbaarheid van de hogere percentielen, vooral die van het hoogste percentiel 99,99-p, na afloop van de workshop de aanwezigen sterk te verdelen.

Doel van dit artikel is het benoemen van witte vlekken en onzekerheden. Deze laatste zijn groot en leiden praktisch nog steeds tot probleemsituaties. De vraag is daarbij hoe dit probleem kan worden opgelost. Ligt de oplossing in een verbetering van de modellen of nauwkeurige vaststelling van de emissies zodat (hoge) percentielen met een betere nauwkeurigheid kunnen worden bepaald? Of ligt de oplossing in het meer de vinger aan de pols houden achteraf door monitoring met bijvoorbeeld e-noses? Om hier meer grip op te krijgen hebben we een ketenanalyse gemaakt van bron → ontvanger.

Deze analyse geeft ons inzicht wat de knelpunten zijn in de problematiek rond de modellering van geur(hinder) en de wijze waarop daar in de vergunning mee wordt omgegaan. Vanuit die wetenschap concluderen wij het volgende:

De knelpunten:

- De onzekerheidsanalyse voor geuronderzoek is nog onvoldoende uitgewerkt; een beter inzicht in de onzekerheden van de gehele keten is gewenst.
- Het rekenen (modellen, percentielwaarden) gebeurt op uurbasis. Pieken worden dus gemiddeld. Hoge percentielen zijn gebaseerd op een beperkt aantal uren. Bij variabele emissies en complexe situaties worden deze hoge percentielen minder betrouwbaar. Maar het voeren van (onnauwkeurigheds)discussies over de hoogste percentielen lijkt niet tot een betere aanpak in de praktijk te gaan leiden.
- Het bepalen van de bronterm bij variabele emissies en bij complexe bronnen is in een aantal gevallen lastig en niet goed op voorhand vast te stellen ten behoeve van vergunningverlening.
- Het begrip hedonische waarde is subjectief: wanneer is geurbelasting hinder? Dit kan van geval tot geval verschillen.

Mogelijke oplossingen

- Meer uitzoeken: Een verdere onderbouwing van de relatie tussen hinder en de bijbehorende piekbelastingen kan zeer veel bijdragen aan de oplossing van hardnekkige praktijkproblemen.
- Betere handhaving: Problemen in praktijk hebben vaak te maken met incidenten, die (vanzelfsprekend) niet voorzien zijn. In deze gevallen is het een kwestie van handhaving.
- Betere communicatie: Bedrijven die geurhinder veroorzaken kunnen meer invloed uitoefenen op de hinder die zij veroorzaken dan dat volgt uit geuronderzoek door derden. Vooral op het vlak van communicatie met de omgeving én met de vergunningverlener is veel winst te boeken.

Dit kweekt inzicht en begrip aan beide zijden met als gevolg een betere afstemming van maatregelen op de werkelijke praktijk van hinder.

- Monitoring opnemen in vergunning: In complexe bronconfiguraties en/of combinatie van variabele en discontinue emissies kan het invoeren van handhaving op basis van monitoring achteraf beter zijn dan handhaving op basis van een enkelvoudige emissiemeting, al dan niet gecombineerd met een percentielberekening.

Goede communicatie tussen bedrijf, omgeving en vergunningverlening is altijd gewenst en in sommige gevallen noodzakelijk. We pleiten in dit artikel ervoor om rond de vergunningverlening betere communicatie en eventueel een vorm van monitoring met elkaar af te spreken. Het initiatief mag daarbij van het bevoegd gezag worden verwacht. In het verleden zijn diverse strategieën ontstaan om vergunningen te controleren en te handhaven op het geuraspect. In de toekomst ontstaan meer mogelijkheden, bijvoorbeeld door toepassing van de elektronische neus. Iedere strategie heeft zijn eigen voor- en nadelen. Om die reden is het gewenst een goed overzicht te hebben welke strategie in welke situatie de meest effectieve is. Het zou gewenst zijn om in de evaluatie van de NTA9065 een overzicht op te nemen van de verschillende mogelijkheden inclusief de voor- en nadelen.